

DIMECRES
5 D'AGOST DEL 2020
NÚMERO 3506

1,50 EUROS

FINS A UN 30% D'ESTALVI
PER ALS SUBSCRIPTORES
DE PAPER

SUBSCRIPCIONS.ARA.CAT

QUADERN
D'ESTIU



20

JOAN
ESCULIES

escriptor i historiador

Una Espanya republicana,
per paradoxal que sigui,
no necessàriament hauria
de ser més favorable a
l'autogovern català

P 12-13



Megaexplosió a Beirut

Una deflagració d'origen desconegut al port de la capital libanesa provoca una gran devastació i un balanç de desenes de morts i milers de ferits

EDICIÓ
23.00 h
TOTS ELS CONTINGUTS
EN L'EDICIÓ DE LES 00.00 h

MIKHAIL ALAEDDIN / CONTACTOPHOTO

P 04-08

CRISI INSTITUCIONAL

Pedro Sánchez es nega a donar explicacions

El president espanyol no revela les seves gestions amb la Casa del Rei ni el parador del rei emèrit

El president Torra exigeix l'abdicació de Felip VI i demana un ple extraordinari del Parlament

P 14

Tests massius al Vallès per frenar el virus

Salut estrena una estratègia diferent amb PCR a Sabadell, Terrassa i Ripolllet



SARA CABARROCAS

P 18

L'atur dona una treva al mes de juliol

La desocupació baixa en 15.670 persones però és un 31% superior a fa un any

DIRECTORA
ESTHER VERA

DIRECTOR ADJUNT
IGNASI ARAGAY

DIRECTORA GERENT
GEORGINA FERRI

SUBDIRECTORS
DAVID MIRÓ
CATALINA SERRA
JORDI CORTADA

DIRECTORA D'ART
CRISTINA CÓRDOBA

EDICIÓ PAPER
ROSA RODON

EDICIÓ WEB
FRANCINA BOSCH

POLÍTICA
GERARD PRUNA
INTERNACIONAL
MÓNICA BERNABÉ

SOCIETAT
ELENA FREIXA

ECONOMIA
ALBERT MARTÍN

DEBAT
TONI GÜELL

CULTURA
LAURA SERRA

MÈDIA
ÀLEX GUTIÉRREZ

ESPORTS
TONI PADILLA

DELEGADA MADRID
MARIONA FERRER

LLENGUA
ALBERT PLA

FOTOGRAFIA
XAVIER BERTRAL

DISSENY WEB
RICARD MARFÀ

ARA TV
ALBA OM

EDICIÓ DE PREMSA PERIÒDICA ARA, SL

PRESIDENT
FERRAN RODÉS

FINANCES
XAVIER LINARES

MÀRQUETING
PABLO CASALS

VENDES
EVA MÁRQUEZ

COMERCIAL
SERGI GERMÁN

NOUS NEGOCIS
ORIOL CANALS

TECNOLOGIA
MARC CAMPRODON

DIRECTOR FUNDADOR
CARLES CAPDEVILA

C/ DIPUTACIÓ, 119
08015 BARCELONA.

TELÈFON: 93 202 95 95.

ATENCIÓ AL
SUBSCRIPTOR:
93 275 11 10

subscriptions@ara.cat

TEXT LEGAL

Edició de premsa periòdica ARA es reserva tots els drets sobre el contingut del diari ARA, els suplementos i qualsevol producte de venda conjunta, sense que es puguin reproduir ni transmetre a altres mitjans de comunicació, totalment o parcialment, sense prèvia autorització escrita.

Difusió controlada per l'OJD



EL DIARI D'AHIR

Fe d'errades: L'ARA agraeix als lectors que ens facin arribar els errors que detectin en el contingut dels articles. Un cop confirmat l'error, l'ARA publica la fe d'errades en aquesta mateixa columna. Podeu fer-nos arribar les vostres esmenes a opinio@ara.cat.

DEBAT

CONSULTEU MÉS ARTICLES A L'ARA.CAT

El joancarliste ha mort, visca el rei!

“**N**o soc monàrquic, soc joancarlista”. L'expressió, repetida en tota mena de contextos i segments socials, empresarials i polítics, sintetitza l'essència de la monarquia constitucional espanyola. Com va expressar en aquest diari l'historiador Xavier Casals a mitjans de juliol, la manca de condicions per empeltar la Corona instaurada per Francisco Franco el 1975 en la Restauració o en Alfons XIII va convertir Joan Carles I en el mite fundacional d'una monarquia que va permetre que Espanya deixés enrere la dictadura, aleshores una excepcionalitat europea acabades la grega i la portuguesa.

Joan Carles I va ser clau en el desmuntatge peça a peça, des de dins, d'alguns aparells franquistes per transitar cap al parlamentarisme. No només amb l'elecció d'Adolfo Suárez, en detriment de perfils més conservadors i amb menys cintura, sinó també temperant els militars –un fet que en la mirada retrospectiva es pren massa a la lleugera– i també perquè Catalunya recuperés l'autonomia. Josep Tarradellas, amb qui va acabar per sintonitzar, no defensava el jove monarca perquè s'hagués begut l'enteniment o hagués renunciat al seu republicanisme, sinó perquè li havia permès blindar l'autonomia, tal com aspirava, per mitjà d'un pacte directe entre la Generalitat a l'exili i l'Estat (la Corona), al marge d'eventualitats polítiques.

El 23-F va convertir Joan Carles I en un “home providencial”, una figura tipus ben estudiada a França –Napoleó, Charles de Gaulle...–. Aquell personatge que en un moment determinat, en un nus de la història, apareix i treu un poble de l'atzucac –Macià el 1931, o Suárez per Espanya i Tarradellas per Catalunya el 1977–. L'episodi, del qual tenim més intuïcions que certes, va cloure el període 1975-1981, que va posar els fonaments d'una monarquia parlamentària, en què l'adhesió ciutadana no era a la tipologia de règim, sinó a la figura que l'encarnava.

Aquesta adhesió personal s'ha erosionat amb els anys i el seu principal responsable ha estat Joan Carles I amb la seva reiterada conducta inapropiada. L'abdicació el 2014 va constatar una obvietat que



JOAN ESCULIES

ESCRITOR I HISTORIADOR

molts durant quaranta anys no han volgut assumir, i és que els reis passen però el règim monàrquic resta, tingui carisma o no el seu inquilí. Felip VI va pretendre –mal, o poc, assessorat– exercir també d'home providencial el 3 d'octubre del 2017. Va guanyar en popularitat a la resta de l'Estat amb el seu discurs contra l'independentisme, però la seva imatge va quedar molt tocada a Catalunya, no només en els cercles separatistes.

Entre ambdós reis hi ha una diferència significativa que ajuda a comprendre el que ha passat ara. Joan Carles I va fer tots els papers de l'auca per regnar, però, una vegada acomplerta la missió, va deixar aflorar el seu tarannà, amb tot el que

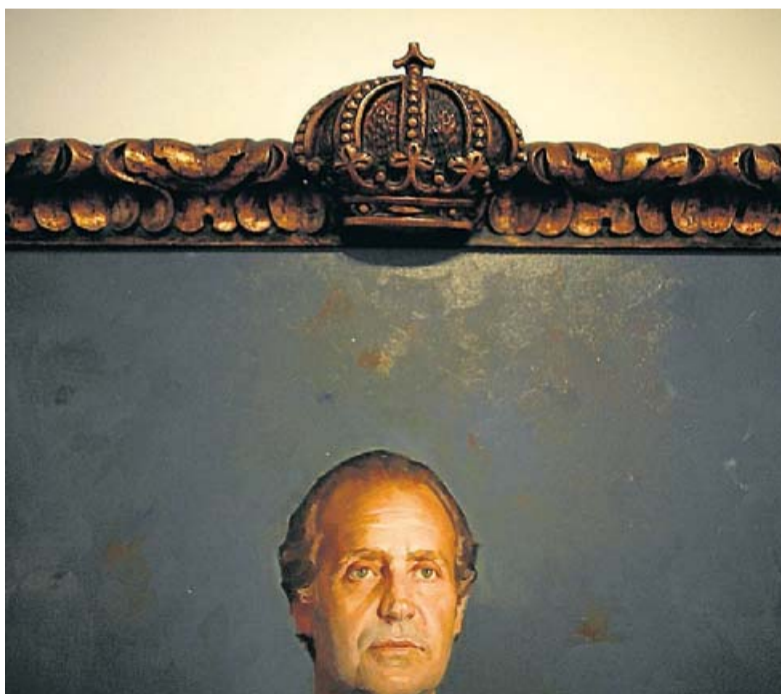
això signifiqui. Felip VI ha sabut des del bressol que seria rei –això marca un caràcter– i ja fa anys que el comportament del pare erosionava la posició per a la qual estava predestinat. La llavor del distanciament, també pel tracte del rei emèrit a la reina Sofia, fa anys que estava plantada.

El món en què li toca regnar, però, no s'assembla gens al que va agombolar el seu pare. Repartir beques, fer-se fotografies, sortir del castell a saludar la plebs ja no guanya les adhesions d'abans. Fa encara pocs anys una dotzena de trucades amb directors de mitjans podien aturar fuites d'informació. L'aparició de les noves tecnologies fa que controlar-ne el flux sigui ara gairebé impossible, i més si ve de l'estranger.

L'expulsió, més que fugida, de Joan Carles I no acabarà amb el debat entorn de la monarquia perquè la qüestió ja no és què fa sinó què ha fet, també abans de deixar de ser inviolable. D'aquesta part preterita hi haurà, ara que s'obre la veda informativa, un judici mediàtic encara que no tingui efectes penals. El gran impulsor d'aquesta campanya, contra el que puguem creure, no serà l'independentisme o el republicanisme d'esquerres, sinó la dreta republicana, molt més ben informada, que fa anys que considera que un sistema republicà, amb l'elecció d'un president com a cap d'estat en lloc d'un rei, en teoria contemporitzador, li permetria anar més enllà en l'anhel de planxar Espanya a la francesa. Una Espanya republicana, per paradoxal que sigui, no necessàriament hauria de ser més favorable a mantenir o ampliar l'autogovern català.

Ahir no va començar la demolició de la Corona, sinó que es va engegar la maquinària per consolidar una Espanya verament monàrquica, al marge del nom que la representi. Els partits dominants a les Corts i els factòtums del món econòmic jugaran a fons aquesta carta perquè no conceben, o no perceben, l'estabilitat de l'Estat al marge del règim

que el primer monarca modern d'Espanya va contribuir a fundar. Ja fa algunes setmanes que en moltes llars espanyoles batega l'expressió ritual successòria “el joancarliste ha mort, visca el rei Felip VI!” ¿Hi han de tenir algun paper els catalans? No és cap estirabot. Els accidentalistes del PNB segur que ja fa dies que hi pensen.



JON NAZCA / REUTERS

La dreta republicana fa anys que considera que un sistema republicà li permetria anar més enllà en l'anhel de planxar Espanya a la francesa